

kommer en anden Betragtning, som gælder over for mange Aktieselskaber, det er den, at overmaade mange Aktieselskaber konkurrere med private Virksomheder. Naar disse Aktieselskaber ikke faa paalagt deres selvstændige Skat, vil den tilsvarende private Virksomhed komme til at staa uheldig og ulige i Konkurrencen. Endelig kommer den Betragtning til, som vel er den, der nærmest maa lede os til at paalægge Aktieselskaber denne i sig selv ikke meget store Formueskat, at naar vi ville gennemføre det System at tilbageføre den væsentlige Del af Formueskatten til Kommunerne, bliver det ogsaa nødvendigt, overalt hvor der fremtræder og viser sig Formuer, at lade Skatten følge med, for at den kan blive opkrævet, og for at den Part deraf, som Kommunerne skulle have, kan blive betalt tilbage. Det ærede Medlem havde den Opfattelse, at det, der foregik ved de to Lovforslag, der staa først paa Dagsordenen, i Virkeligheden var Hokuspokus, at vi bevægede os paa Krogveje. Det er noget lignende som det, den ærede Finansminister sagde i Lørdags, at det var et Omsvøbsdepartement, vi vare inde paa. Det ærede Medlem sagde, man kunde gaa en anden Vej, man kunde lade Staten tage nogle af Kommunens Udgifter. Ja, den Vej kunde man gaa, men det vilde være vanskeligt at finde, hvilke de Udgifter skulde være, som Staten kunde overtage paa en saadan Maade, at der virkelig blev en ligelig og retfærdig Beskatning i Kommunerne, og at Staten ikke samtidig udsatte sig for at faa væsentlig forøgede Byrder, idet uden Tvivl de allerfleste af de Anliggender, der nu ere i Kommunernes Hænder, blive ganske anderledes forsvarlig røgtede og administrerede, end de samme Anliggender kunne røgtes og administreres, hvis de skulle administreres fra Statens Kontorer. Det er noget, alle vi, der i Rigsdagen have Lejlighed til at se, hvorledes Statens Administration er, tit og ofte have haft Anledning til at klage over, at alt, hvad Staten har at gøre med, administreres meget dyrt. I mangfoldige Aar har der været klaget over Statens Administration af Bygningsvæsenet, og der er adskillige Eksempler paa, at Staten kommer langt dyrere afsted, end nogen Kommune vilde komme. Vi have mangfoldige Gange haft Anledning til at beskæftige os med Jernbanebudgetter og set, hvorledes Statens Administration er meget dyrere, end det kunde tænkes, at nogen privat eller kommunal Administration vilde være. Den Vej, det ærede Medlem anbefaler, vilde

dels være en Vej, der var meget vanskelig at finde, naar man skulde udjævne Skatterne paa en ligelig og retfærdig Maade, og dels en Vej, der vilde paaføre Staten Udgifter, der vare større end de Fordele, der vilde komme Kommunerne og Skatteyderne til gode.

Men saa siger det ærede Medlem; Tag Skatten, der hvor den findes, og for den hen, hvor den skal bruges, og han kom saa med et Regnestykke, som skulde vise, at i Virkeligheden betød det hele, der foregik, at 1,841,000 Kr. anvendes af Statskassen til Landkommunerne, og at der desuden fra Skatteyderne i Byerne blev taget 1,706,000 Kr., som ogsaa gaa til Landkommunerne. Men hele denne Betragtning beror paa et grundfejl Syn paa, hvad det er, der tænkes paa ved det foreliggende Lovforslag, og dette grundfejl Syn kom især for Dagen, da det ærede Medlem sagde: 37 pCt. eller 3,122,000 Kr. kommer fra selve Landdistrikterne, fra de samme Personer, som skulde have Pengene; hvorfor saa ikke lade Pengene blive der med det samme? Dette viser, i hvor ringe Grad det ærede Medlem trods sin kommunale Indsigt, som jeg indrømmer i høj Grad er til Stede, og trods sin ellers saa store Dygtighed, har formaaet at sætte sig ind i, hvad der paatænkes gennemført ved de foreliggende Lovforslag. Jeg skal opsætte denne væsentlige Del af min Omtale af det ærede Medlems Foredrag, indtil jeg kommer til de Bemærkninger, jeg vil gøre til den højtærede Minister, thi han var inde paa ganske den samme Fejltagelse, om end ikke i fuld saa høj Grad som det ærede Medlem. Det ærede Medlem siger, at disse 3 Mill. komme fra de samme Personer; derfor kan vi godt lade dem blive, hvor de er. Men det gør de ikke. Lad os tænke os et ganske simpelt Eksempel, at en Mand, der kun har 2 Td. Hartkorn, sidder med en aarlig Indtægt af 100,000 Kr. Derved vil det straks ses, at, hvis man i Landkommunerne vil lade ham sidde ganske rolig og beholde Pengene, vilde de Penge, som de nuværende Skatteydere i Landkommunerne skulde have, lide et Skaar. Det ærede Medlem vil maaske dertil sige: Ja, det er jo ikke Meningen, Landkommunerne kunne jo hos en saadan Mand gennem Forhøjelsen af Formue- og Lejlighedsskatten skaffe et saadant Beløb, saa at Hartkornsejernes Skat derigennem kan lettes for ligesaa meget, som de vilde lettes, naar de ca. 3 Mill. blev fordelt efter den i vort Forslag foreslaede Maade. Det kan til Dels, men ogsaa kun til Dels siges inden-